

T A R İ H
VESİKALARI

Sayı: 3

Birinciteşrin 1941

Cilt: I

SELİM III. DEVRİNDE OSMANLI BAHİRİYESİ HAKKINDA VESİKALAR

Osmanlı bahriyesi, XVIII inci asrın ikinci Yarısında yeniçeri ordusu gibi, hızla inhitat yolunda ilerlemiştir. Bir zamanlar akdenizi baştan aşağı hakimiyeti altında bulunduran osmanlı donanması artık bu devirde ismen mevcuttu. Donanmaya ait bütün kanunnameler terk edilmişti. Kaptanı deryalığa tayin edilen kimseler ekseriya denizçilikten kat'iyen anlamıyan kimselerdi. Gemi inşaatında kullanılan usul tamamen battalaşmıştı. Kaptan yetiştirmek için doğru düüst bir müessese yoktu. Denizciliğe dair pratik bilgisi olanlar ekseriya para kuvveti ile kaptanlık satın almakta idiler. Bahriye eratının tedariki de hiç bir kaideye tabi değildi. İhtiyaç hasıl olduğu vakit, alelacele zorla gemilere bindirilen tecrübesiz, çiftçilikten başka hiç bir işle meşgul olmamış kimselerden medet umulurdu. Bunlar deniz cenklerinde iş görmek şöyle dursun, dalgalı zamanlarda ayakta duramayacak kadar denize yabancı idiler. [1]

Bu durumda olan osmanlı bahriyesinin Avrupa deniz kuvvetleriyle boy ölçüşecek kuvvete malik olamayacağı pek tabiidir. Netekim: 1769-1774 Osmanlı-Rus seferinde bu cihet münakaşa götürmez bir şekilde anlaşılmıştı: Rusyanın baltık filosu akdenize gelmiş ve Çeşmede Osmanlı donanmasını mahv ve perişan etmişti. Artık Osmanlı donanması Anadolu sahillerini ve hatta Çanakkaleyi bile müdafaadan acizdi. Devlet adamları vaziyete bir çare bulmuş olmak için derhal işin kolayına gitmeği düşündüler: Venedikten dört-beş gemi satın almak istenildi. Venedik elçisi itizar etti.

« Biz ekseriya gemi inşaatı için lâzım olan şeyleri hariçten tedarik etmeğe mecbur iken limanlarımızda birkaç donanma teşkil etmeğe kâfi gemilerimiz vardır. Osmanlı devleti ise gemi yapmak için gereken bütün maddeleri memleketinde bulabildiği halde niçin böyle gafilâne hareket edip te ihtiyaten birkaç donanmaya yetişecek kadar gemi yapmadı?» diye de paylama kabilinden bir sual sordu. Osmanlı-Rus harbi bittikten sonra da devlet ricali kuvvetli bir bahriyenin teşkiline yanaşmadı. Yorgunluk çıkarmakla iktifa edildi. Her ne kadar Halil Hamit paşanın

[1] Cevdet tarihi cilt 1, S. 159.

sadrazamlığı esnasında Avrupadan birkaç bahriye mühendisi getirtildi ise de, iş çıkarılamadı. Devlet bahriyesiz ve donanmasız kalmakta devam etti.

Selim III. tahta çıktığı vakit (1789) bahriye bu durumda idi. Yeni padişah, avrupa modelinde bir ordu ile bir donanmaya sahip olmağa azmetmişti. Fransız bahriye mühendislerinden Brun ve Benois, İsveçli mühendis Klenberg ve İstanbul tersanesinden baş mimar İsmail ile Molla Mustafa, tersaneleri islah ve gemi inşa etmeğe memur edildiler. Uzun müddet tamamen veya kısmen muattal kalan 15 tersane faaliyete başladı. Yeni ve kuvvetli filolarımızı verecek olan bu tersaneler: İstanbul, Bodrum, Gemlik, Kal'a-i-Sultaniyye, Midilli, Sinop, Rados, Ereğli, Limni, Kıbrıs, Kemer, Kalas, Silistire ve Sohumda idi. Her birinin kereste ve yelken ihtiyacının nereden tedarik edileceği tesbit edilmişti. Yukarıda isimlerini saydığımız kimselere iltihak eden çamlıçalı kalfa mimar kara Yorgi, mimar Anton "Antoin", mimar Dimitri, mimar Papaço, Venedikli Jozef, Nevsim kalfa ve Nikoli - kalfa ile teşekkül eden ekip 1789 ile 1796 yılı arasında hummalı bir faaliyet sarfetti. En büyüğü üç anbarlı, 1200 mevcutlu, 62 zira' genişliğinde ve 122 top ihtiva eden Selimiye kalyonu olmak üzere 45 parça gemi inşa edildi. Bu gemilerin zabıt ve erat mecmuu 20495; top mevcudu ise 2329 idi.

Her geminin inşası bittikten sonra merasimle denize indirilirdi. İstanbuldaki gemilerin denize indirilmesinde ve filonun denize çıkmasında devlet adamları da hazır bulunurdu. Merasimden evvel Münecim başının eşref saati gösteren zâyçesi padişaha arzedilirdi. Selim III. devrini aşacak kadar açık fikirli idi. Birgün zâyçe hakkında şu sözleri yazmıştı: «Her gün Cenab-ı Allâhın günüdür. Benim aslâ nücûma itikadım yoktur. Tevekkeltüalallâh ne gün münasip görürseniz donanma çıksın. Cenk dahi ne gün münasip ise olsun» demişti.

Selim III. gemi inşa ettirip filo teşkil ettirmekle iktifa etmedi. Bir de "Nizam-ı donanma-yı humayûn," isimli kanunname yaptı. Bu kanunnameye kaptanların yetiştirilmesi, efradın göreceği talim ve terbiye, harp ve sulh zamanlarında yapılacak vazifeler inceden inceye tesbit edilmişti.

Selim III. ın bahriye sahasında devamlı gayreti zamanın edip ve şairlerinin kalem oynattıkları mevzulardan biri oldu. Meşhur Râşit efendi divançesinde Selim III. ü bahri faaliyet ve muvaffakiyetten dolayı şu sa-
tırlarla metetti:

Hele tersane-i ma'mureye bir himmet etti kim.

Düvel beyninde hem mahsûd, hem şöretşiâr oldu.

Selâtîn-i sevalifte bu ikdamı kim etmiştir?

Sefain koyacak yer kalmadı tersane dar oldu. [*]

[*] İnkılâp kütüphanesi. Yazma 539.

Selim III devrinde bahriyeye verilen nizam ile vucüde getirilen donanmanın hatırı sayılır bir kuvvet olduğu yabancılardan ifadeleriyle de sabittir. Osmanlı imparatorluğunda bir tetkik seyahati yapan general Sebastiyani Napolyon-Bonaparta verdiği raporda donanmaya aid şu satırları yazmıştır :

« Osmanlıların bahri kuvveti 27 büyük harp gemisi « üçü üç anbarlı » ve yirmi kadar feragatten mürekkeptir. Bu filo Avrupanın mevcut filolarının en güzelidir. onu inşa edenler Le Brun ve Benois'dir. » Bununla beraber itiraf etmek lâzımdır ki bu güzel donanmayı kullanacak ehliyetli ve muktedir zabıtlar yetişmemiştir.

Maamafih Selim III. Bahriye mektebini islahat teşebbüs etmekle bu ciheti de ilerisi için temin etmiş oluyordu.

Selim III. devrinde Osmanlı bahriyesi hakkında verdiğimiz malûmatın büyük bir kısmını Üniversite kütüphanesinde "defter ve istatistik," katalogunda 2 numara ile kayıtlı iki cetvelden edindik. Bu cetvellerden biri Selim III devrinde inşa edilen gemileri, ikincisi de bu gemilerin inşa edildiği tersaneleri göstermektedir. Bahri tarihimiz için çok kıymetli zannettiğimiz bu iki cetvelin tam metinlerini tarih vesikalari dergisinde neşretmekle hayırlı bir iş yaptığımızı zannetmek cesaretinde bulunuyoruz.

Enver Ziya KARAL

Selim III devrinde inşa edilen harp gemileri cetveli
(1789--1807)

Gemilerin isimleri	Gemilerin sınıfı	Sahaları (zirâ itibarıyla)	Ne ile kaplı oldukları	Subay ve erat mevcudu	Top adedi	Düğünce
Selimiye	Kalyon. üç anbarlı	62	bakır	1200	62	[1]
Tâvûs-ı Bahrî	Kalyon.kapudane-i hümâyûn	63	"	900	82	[2]
Heybet Endâz	Kalyon. patrone-i hümâyûn	59	"	850	76	[3]
Beşaretnüma	Kalyon. riyale-i hümâyûn	59	"	850	76	[4]
Badi-i Nusret	Kalyon	63	"	900	82	[5]
Arslan-ı Bahrî	Kalyon. baş krevle	59	"	850	76	[6]
Şehbaz-ı Bahrî	Kalyon	57	"	850	74	[7]
Sayyad-ı Bahrî	Kalyon	59	"	850	74	[8]
Ejder-i Bahrî	Kalyon	57	tahta kaplı	850	74	[9]
Zîver-i Bahrî	Kalyon	53	bakır kaplı	700	68	[10]
Pertev-i Nusret	Kalyon	53	"	700	68	[11]

Not halinde verilen malûmat metinden maduttur. Cetveli sahifeye sıkıştırabilmek imkânı olmadığından bu şekilde yazılması uygun görüldü.

- [1] 1211 (1796) da Tershane-i âmire sahasında mühendis Brun Beyzade marifetiyle inşa olunmuştur.
- [2] 1213 (1798) de Tershane-i âmire sahasında mühendis Brun Beyzade marifetiyle inşa olunmuştur.
- [3] 1211 (1796) da Bodrum sahasında mühendis Brun Beyzadenin endazesıyla Nikoli kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.
- [4] 1212 (1797) de Gemlik sahasında Brun Beyzadenin endazesıyla Nevsim kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.
- [5] 1212 (1797) de Tershane-i âmire sahasında mühendis Brun Beyzade marifetiyle inşa olunmuştur.
- [6] 1209 (1794) te Tershane-i âmirede mühendis Brun Beyzade marifetiyle inşa edilmiştir.
- [7] 1208 (1793) te Bodrumda Brun Beyzade endazesıyla Nikoli kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.
- [8] 1212 (1797) de Boğazda kâin Kala'-i sultaniye de mühendis Brun Beyzade endazesile Venedikli Jozef kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.
- [9] 1208 (1793) te Gemlikte Brun Beyzade endazesıyla Nevsim kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.
- [10] 1211 (1796) da Midilli sahasında Tershane-i âmire mühendislerinden Ahmet Hoca Kaptan marifetiyle inşa olunmuştur.
- [11] 1208 (1793) te Sinop sahasında baş mimar Nikoli kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.

Selim III. Devrinde Osmanlı Bahriyesi

Gemilerin isimleri	Gemilerin sınıfı	Sahaları (zira' itibariyle)	Ne ile kaplı oldukları	Muhteviyatı ve erat mevcudu	Top adedi	Düşünce
Âsar-ı Nusret	Kalyon	55	„	800	74	[1]
Kaplan-ı Bahri	Kalyon	59	„	850	76	[2]
Seddülbahir	Kalyon cedid	59	„	850	76	[3]
Fatih-i Bahri	Kalyon	47	„	550	60	[4]
Bahr-ı zafer	Kalyon	55	bakır	750	72	[5]
Feyz-i Huda	Kalyon	55	„	650	72	[6]
Hilâl-i zafer	Kalyon	51	„	650	66	[7]
Mesken-i gazi	Fırkateyn	53	bakır	450	50	[8]
Şahin-i derya	Fırkateyn	53	„	450	50	[9]
Bedr-i zafer	Fırkateyn-i cedid - Ereğli	53	„	450	50	[10]
Civan-ı bahri	Fırkateyn	53	„	450	50	[11]

- [1] 1208 (1793) tı. Tersane-i âmirede baş mimar İsmail kalfa marifetile inşa edilmiştir.
- [2] 1214 (1799) da Rodos sahasında İsveçli mühendis Klenberg marifetiyle inşa olunmuştur.
- [3] Tershane-iâmire de mühendis Benuva (Benois) marifetiyle inşa kılınmıştır.
- [4] 1206 (1791) de Sinop sahasında Nikoli usta marifetiyle inşa kılınmıştır. Kalyon-i merhum sevahil-i Mısır memuriyetinden rufakasiyle avdetinde şiddet-i hava ile Gelibolu kurbünde karaya düşüp kazazade olmuştur. 1214 (1799).
- [5] Merhum Sultan Abdülhamit Han zaman-ı saadetlerinde baş mimar İsmail Kalfa marifetiyle Tersane-iâmire sahasında kurulup Top anbarı dahi tek-mil olunmamışken Şevketlu efendimiz hazretlerinin cülûs-ı hümayunlarında her noksanı tekmil ve deryaya tenzil olunmuştur. 1204 (1789)
- [6] Merhum Sultan Abdülhamit Han zaman-ı saadetlerinde mimar Nikoli marifetiyle Sinop sahasında kurulup Şevketlu efendimiz hazretlerinin cülûs-ı hümayunlarında noksanı tekmil ile deryaya tenzil olunmuştur.
- [7] Merhum Sultan Abdülhamit Han zamanı saltanatında Papaço Kalfa marifetiyle Bodrum sahasında kurulup yedi sene mikdarı destgâhta kalıp Şevketlu efendimiz hazretlerinin cülûs-ı hümayunlarında bir miktar noksanı tekmilen deryaya tenzil olunup ancak elyevm gayet köhne olmakla fesh olunmağa muhtaçtır. 1205 (1790)
- [8] 1211 (1796) da Tersane-iâmirede mühendis Brun Beyzade marifetiyle inşa olunmuştur.
- [9] 1212 (1797) de Ereğli Tersanesinde mühendis Brun endazesıyla ikinci mimar Dimitri Kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.
- [10] 1214 (1799) da Ereğli Tersanesinde Bron Beyzadenin endazesıyla ikinci mimar Dimitri Kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.
- [11] 1214 (1799) da Limni de mimar Benuva (Benois) marifetiyle inşa olunmuştur.

Türk Tarih Vesikaları

Gemilerin isimleri	Gemilerin sınıfı	Sahaları (zira' itibariyle)	Ne ile kaplı oldukları	Muhteviyatı erat mevcudu	Top adedi	Düşünce
Hümay-ı zafer	Fırkateyn	53	„	450	50	[1]
Şehper-i zafer	Fırkateyn	53	„	450	50	[2]
Şevketnüma	Fırkateyn	51	„	450	50	[3]
Şiar-i nusret	Fırkateyn	51	tahta kaplı	450	50	[4]
Nesim-i zafer	Fırkateyn	47	„	375	40	[5]
Gazâl-i bahri	Fırkateyn	45	bakır kaplı	375	42	[6]
Bülheves	Fırkateyn	41	„	275	40	[7]
Hediyetülmülük	Fırkateyn	39	bakır	200	46	[8]
Tiz hareket	Fırkateyni sadri sabık	38	„	200	32	[9]
Zafer küşa	Korvet	37	bakır	200	26	[10]
Cengâver	Korvet	37	„	200	26	[11]
Şucâ-ı bahri	Korvet	37	„	200	26	[12]
Saika bâr	Korvet	37	bakır kaplanmıştı	175	26	[13]
Ateş feşân	Korvet	37	bakır kaplanmıştı	175	26	[14]

[1] 1208 (1793) te Tersane-iâmire sahasında ikinci mimar Dimitri Kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.

[2] 1211 (1796) da Rodos Tersanesinde mühendis Brun Beyzadenin endazesıyla mimar Antuvan marifetiyle inşa olunmuştur. Korfo donanması maiyetinde iken Ankone muhasarasına memuren gidip şita duhûliyle Triysteye gitmekle elyevm ol mahaldedir.

[3] 1211 (1796) da Limni Tersanesinde mühendis Brun Beyzadenin endazesıyla mimar Filip Kalfa tarafından inşa olunmuştur.

[4] 1208 (1793) te Rodos Tersanesinde mimar Antuvan Kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.

[5] 1208 (1793) te « « « « « « « «

[6] 1208 (1793) te Kemer sahasında mimar Kara Yorgi Kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.

[7] 1211 (1796) da Kalas sahasında Brun Beyzadenin baş kalfası Tersane-iâmire mühendislerinden Molla Mustafa marifetiyle inşa olunmuştur. Korfo donanması maiyetinde iken Ankone muhasarasına memuren gidip şita duhûliyle Triyeste limanına gitmekle elyevm ol mahaldedir.

[8] 1212 (1797) de Sinop sahasında Brun Beyzadenin Tersane-iâmirede ikinci şagirdi diğer mühendis Mustafa marifetiyle inşa olunmuştur. Memuriyeti Korfodadır.

[9] 1212 (1797) de Rodosta Brun Beyzadenin endazesıyla mimar Antuvan Kalfa marifetiyle inşa olunmuştur.

[10] 1211 (1796) da Tersane-iâmirede mühendis Brun Beyzade marifetiyle inşa olunmuştur.

[11] 1212 (1797) de « « « « « « « «

[12] 1212 (1797) de « « « « « « « «

[13] 1213 (1798) de « « « « « « « «

[14] 1213 (1798) de « « « « « « « «

Selim III. Devrinde Osmanlı Bahriyesi

Gemilerin isimleri	Gemilerin sınıfı	Sahaları (zira' itibarıyla)	Ne ile kaplı oldukları	Muhteviyatı erat mevcudu	Top adedi	Düşünce
Selâbetnüma	Korvet	33	bakır kaplıdır	150	26	[1]
Rehber-i nusret	Korvet	35	"	200	26	[2]
Meserret-i bahır	Korvet	33	"	150	22	[3]
Mürg-ı bahri	Korvet	27	bakır kaplanmıştı	120	22	[4]
	Korvet	37	"	150	10	[5]
Ferahnüma	Korvet	37	"	150	24	[6]
Nimet-i Huda	Fırkateyn	43	bakır kaplı	250	40	[7]
Küşâde baht	Fırkateyn	37	"	300	38	[8]
Hediye-i hâkimi Fas	Korvet	31			24	[9]
Hediye-i hâkimi Fas	Korvet	31			22	[10]
Kilidülbahir	Kalyon-ı cedit	59			24	[11]

[1] 1210 (1795) te Tersane-i âmirede mühendis Brun Beyzade marifetiyle inşa olunmuştur.

[2] 1211 (1796) da Rodos Tersanesinde İsveçli mühendis Klnberg tarafından inşa olunmuştur.

[3] 1214 (1799) da Rodos Tersanesinde İsveçli mühendis Klnberg marifetiyle inşa ve bu esnada deryaya tenzil ve ilka olunup Rodos askerini alıp gelmek üzere dir.

[4] 1211 (1796) da Çamlıcalı Kalfa marifetiyle inşa olunmuştur. Tüccar gemileriyle beraber memuren İskenderiyeye gitmiştir.

[5] Sefine-i mezkûreyi merhum Numân Bey otuz bir buçuk zira' olmak üzere Kalasta inşa ettirip kablehitam fevt olmakla Tersane-i âmire tarafından adam gönderilip altı zira' daha uzatılıp tekmil ve tersane-i mamureye celp olunup elyevm kereste nakli hizmetinde müstahdemdir.

[6] 1207 (1792) de Silistirede Şadr-ı sabık Yusuf Paşanın sadareti hengâmında Hammâmî zade Ahmed Paşa merhumun marifetiyle Silistirede inşa ve tekmil ve Tersane-i âmireye celp olunmuştur. İstihdama selâhiyeti olmamakla fesh edilmiştir.

[7] Korfo fethinde Fransadan alınan teknedir. Köhnecedir.

[8] Sefine-i merkume filasl Tersane-i âmirede inşa olunmuş olup ber takrip yed girift-i küffar ve badehu Golermo gemisi namiyle Derisaadete gelip Karadenize azimet üzere iken ruhsat verilmemekle canibi miriden mübaya olunmuştur. Memuriyetle Korlodadır. 1210 (1795).

[9] Şevketlû efendimiz hazretlerinin cülûs-ı hümayunlarında Fas hâkimi tarafından hediye gelmiştir. 1204 (1789) Gayet atik olmakla fesh olunacaktır.

[10] Şevketlû efendimiz hazretlerinin cülûs-ı hümayunlarında Fas hâkimi tarafından hediye gelmiştir. Gayet atik olmakla fesh olunacaktır.

[11] Sohom sahasında Gülşen bey marifetiyle inşa olunup bu esnada bir kut'a harp sefine ve takım irsaliyle deryaya tenzili musammemdir.

Tersane-i âmirede ve taşra mahallerde kapak açar kalyon ve fırkateyn ve korvet yapılan tezgâhların mahallerini ve kimler marifetiyle inşa olunduğunu keresteleri ne mahalden mürettep idüğünü mübeyyin defterdir.

Tersane-i âmire sahası tezgâhları

İnşa olunan elli dokuz buçuk arşın kalyon nüzûle müheyypadır. Bundan başka havuz içinde yapılmak üzere diğer elli dokuz buçuk arşın bir kat'a kalyonun keresteleri İznikmit cibâlinden kat' olunmak üzere tertip olunmakla Tersane Emîni marifetiyle inşa olunacaktır. Asitane tersane tezgâhı bir tezgâhtan ibaret olmayıp birkaç tekne tezgâhı ve keresteler dahi yalnız İznikmite munhasır olmayıp İznikmit ve Canık ve Kazdağı ve Selânik taraflarından vakit vakit kerestâ tertip olunduğu şerh verildi.

Gemlik sahası tezgâhları

Bu mahal kalyon tezgâhı olmakla bir iki kalyon yapılp bu defa dahi elli dokuz buçuk arşın bir kalyon yapılmak irade buyurulup kerestesi Tomanîç cibâlinden Hüdavendigâr sancağı kazaları marifetiyle kat' ve nakl olunmak mütâd olduğundan yine ol veçhile evamir-i şahane gönderilip inşasına İnegöllü Numan bey memurdur.

Akdeniz boğazında Sultaniye sahası tezgâhı

Bu mahalde mukaddema elli dokuz buçuk arşın bir kalyon yapılp muahharen bir kalyon dahi tertip olunmuşken Sultaniye kalesi tamiri irade buyurulup kale hendekleri kalyon yapılacak sahaya geldiğinden kalyon inşası terk olunmuştu. Şimdi bina-i kal'a tagayyür kesbedip tabye inşa olunacak olduğundan yine kalyon yapılmak iktiza eder ve kerestesi Biga sancağında vaki Kazdağından kat'ı muretteptir. Lâkin bu mahalde mevziine göre elli buçuk arşın kalyon inşası tasvip olunmuştur.

Limni ceziresi tezgâhı

Bu mahalde kara silâhtar marifetiyle elli buçuk arşın bir fırkateyn inşa olunmuştur ve sefine-i merkumè bilmuayene seferberdir. Saha-i merkumede yapılan teknelerin çam kerestesi Taşoz adasından ve meşe takımı Rumeli savahilinde vaki Gömülcine ormanlarından müretteptir. Bu defa dahi elli üç buçuk arşın bir fırkateyn tertip ve evâmiri isdar olunmuştur. Bir bina emîni tayin olunmak üzere kalmıştır.

Midilli ceziresi tezgâhı

Bu mahalde kebîr kalyon inşa olunmuştu, kalyon tezgâhıdır, lâkin kerestesinde suûbet olmakla bu defa otuz sekiz buçuk arşın bir korvet Midilli nâzırı marifetiyle yapılmak üzere tertip olundu. Fakat çam kerestesi Kazdağından kesilip maadası ada üzerinden tedarik olunur.

Bodrum sahası tezgâhı

Menteşe mütesellimi Seyyit Ömer Ağa marifetiyle elli dokuz buçuk arşın bir kalyon yapılmak üzere tertip olunup karine vazolmak üzeredir, ve kerestesi Mentese dağlarından nakl olunur.

Rodos ceziresi tezgâhı

Bu mahalde isveçli mühendis Klenberg marifetiyle inşa olunan altmış üç arşın kalyon deryaya tenzil olunup henüz tekmil olmadığından şimdilik bu mahalde tekne tertip olmuştur. Kerestesinin bir azı ada üzerinden ve bir azı karşısında vaki Marmaris tarafından müretteptir.

Sevâhil-i Bahr-i siyahtan Ereğli sahası tezgâhı

Bu mahalde yapılan teknelerin kerestesi Bolu ve Viran şehir sancakları cibâinden voyvodaları marifetiyle kat' ve nakl olunmak üzere mürettep olup elli üç buçuk arşın bir fırkateyn tertip ve evamir-i şerife tasdir olup buna dahi bir bina emini tedarik olunmak üzere kalmıştır.

Sinop sahası tezgâhı

Bu mahallin kerestesi Kastamonu dağlarından mürettep olup Kastamonu mütesellimi marifetiyle elli dokuz buçuk arşın bir kalyon yapılmak üzere tertip ve evamir-i şerifeler gidip endazesini dahi gelmek üzeredir.

Sohum sahası tezgâhı

Sohum mütesellimi Gülşen bey marifetiyle elli dokuz buçuk arşın bir kalyon inşa olunup işbu baharda tenzil olmak üzeredir. Lâkin baît mahal olduğundan ve icabında amele bulunmadığından amele tedarik ve irsal ve muhimmat eriştirilmesi as'ab olduğundan bu mahalde ve bundan sonra gemi kurulmamak tasvip olundu.

Kalas tezgâhı defa Kalas tezgâhı

İşbu iki tezgâhda Eflâk ve Buğdan voyvodaları marifetiyle kırk beş buçuk arşın iki fırkateyn yapılip neferleri badehu istihdam ile bir kıt'ası Cezayirliye verilip bir kıt'ası tersane-i âmirede fesholundu Bülheves nam fırkateyn bu mahalde inşa olundu.